

ROK TRZYDZIESTY PIĄTY

ZESZYT CZWARTY

RUCH PRAWNICZY
EKONOMICZNY
i SOCJOLOGICZNY

ORGAN
UNIwersytetu im. A. Mickiewicza
i Wyższej Szkoły Ekonomicznej
w Poznaniu

KWARTAŁ CZWARTY

WARSZAWA — POZNAN 1973
PAŃSTWOWE WYDAWNICTWO NAUKOWE

KOMITET REDAKCYJNY

Redaktorzy

Stanisław Borowski, Stanisław Kowalski (zastępca redaktora naczelnego),
Anna Michalska (sekretarz redakcji), Alfred Ohanowicz (redaktor na-
czelny), Stanisław Smoliński (zastępca redaktora naczelnego)

Członkowie

Wiktor Jaśkiewicz, Seweryn Kruszczyński, Andrzej Kwilecki, Adam
Łopatka, Władysław Markiewicz, Tadeusz Molenda, Zbigniew Radwań-
ski, Aleksander Ratajczak, Tadeusz Szczurkiewicz, Stanisław Waszak,
Wacław Wilczyński, Franciszek Wróblewski, Zbigniew Zakrzewski

Adres Redakcji

ul. Czerwonej Armii 90, 61-809 Poznań, Coll. Iuridicum UAM
pokój 6, tel. 644-41, w. 290

Copyright by
Państwowe Wydawnictwo Naukowe
Warszawa 1973

Printed in Poland

PAŃSTWOWE WYDAWNICTWO NAUKOWE - ODDZIAŁ W POZNANIU

Nakład 1453 + 127 egz. Ark. wyd. 29,5. Ark. druk. 23,625. Papier druk. sat. V kl.
70 g 70 × 100. Oddano do składania 18 VIII 1973 r. Podpisano do druku 3 XII 1973 r.
Druk ukończono w grudniu 1973 r. Nr zam. 497/207. D-14/861. Cena zł 30,—

DRUKARNIA UNIWERSYTETU IM. A. MICKIEWICZA W POZNANIU

SPIS TREŚCI

I. ARTYKULY

Prof. Uniwersytetu im. A. Mickiewicza w Poznaniu, dr Zygmunt Ziemiński, <i>Prognozy co do zasadniczych kierunków rozwoju nauk prawnych w najbliższym dziesięcioleciu.</i>	1
Doc. emeryt. Wyższej Szkoły Ekonomicznej w Poznaniu, dr habil. Józef Zajda, <i>Kopernikowska teoria pieniądza.</i>	17
Minister Pracy, Płac i Spraw Socjalnych, prof. dr Wincenty Kawalec, <i>Ochrona macierzyństwa i rodziny.</i>	41
Prof. Wyższej Szkoły Ekonomicznej w Poznaniu, dr Stanisław Borowski, <i>Perspektywy badań demograficznych w Polsce.</i>	57
Doc. Uniwersytetu Leningradzkiego, dr I. K. Striełkowski, <i>Problemy ekonomiczne rewolucji naukowo-technicznej na współczesnym etapie rozwoju gospodarki socjalistycznej.</i>	71
*	
*	
Adiunkt Instytutu Nauk Prawnych PAN w Poznaniu, dr Zdzisław Kędzia, <i>Struktura parlamentów w europejskich państwach socjalistycznych.</i>	87
St. asystent Uniwersytetu im. A. Mickiewicza w Poznaniu, mgr Bogdan Trepiński, <i>Znaczenie ustalenia istotnych postanowień umowy o pracę w nawiązaniu stosunku pracy.</i>	113
Adiunkt Uniwersytetu im. A. Mickiewicza w Poznaniu, dr Andrzej Chobot, <i>Charakterystyka prawna twórczej pracy badawczej jako szczególnego rodzaju pracy.</i>	129
Maître Assistant Uniwersytetu w Grenoble (Francja), dr Marie-Angele Pérot-Morel, <i>Aktualne tendencje systemów ochrony wzorów i modeli przemysłowych w krajach Europejskiej Wspólnoty Gospodarczej.</i>	151
Kierownik Zakładu Badań Cen w Warszawie, dr Krystyna Cholewicka-Goździk, <i>Przesłanki wyboru ekonomicznych celów sterowania jakością.</i>	169
Prof. Uniwersytetu im. A. Mickiewicza w Poznaniu, dr Andrzej Komar, <i>Finanse gmin.</i>	187
St. asystent Uniwersytetu im. A. Mickiewicza w Poznaniu, mgr Leokadia Sowińska, <i>Elementy cybernetycznego układu gospodarki narodowej.</i>	199
Dr inż. Józef Kossecki z Polskiej Akademii Nauk w Warszawie, <i>Proces produkcji informacji i jego wpływ na aktywność społeczną.</i>	215
Prof. Uniwersytetu Warszawskiego, dr Seweryn Żurawiecki i adiunkt Uniwersytetu Warszawskiego, dr Jarosław Semkow, <i>O metodologii dociekań w naukach społecznych.</i>	233

Prof. emeryt. Uniwersytetu Warszawskiego, dr Kazimierz Sokołowski, <i>Luksus i postawa konsumpcyjna</i>	245
Prof. Uniwersytetu im. Loyoli w Chicago (USA), dr Helena Znaniecka- -Lopata, <i>Florian Znaniecki: ewolucja twórcza socjologa</i>	257
Prof. Uniwersytetu im. K. Marksa w Lipsku (NRD), dr Wolfgang Menzel, <i>Wewnątrzpolityczne dążenia integracyjne imperializmu w NRF</i>	271
Asystent Instytutu Nauk Prawnych PAN w Poznaniu, mgr Magdalena Gąbka i asystent Instytutu Nauk Prawnych PAN w Krakowie, mgr Grażyna Skąpska, <i>Znajomość, oceny i postawy robotników wobec niektórych instytucji prawa pracy</i>	281

II. PRZEGLĄD PIŚMIENICTWA

H. Olszewski, <i>Historia doktryn politycznych i prawnych</i> , Warszawa—Poznań 1973, PWN, ss. 478 (rec. Janusz Justyński)	301
J. Boć, <i>Wyrównanie strat wynikłych z legalnych działań administracji</i> , Wrocław 1971, Prace Wrocławskiego Towarzystwa Naukowego, Seria A, Nr. 146, ss. 205. (rec. Ewa Łętowska)	305
A. Kędzierska-Cieślak, <i>Komis. Zagadnienia cywilno-prawne</i> , Warszawa 1973, Wyd. Prawnicze, ss. 208. (rec. Leopold Stecki)	308
S. Jądruć, <i>Odpowiedzialność za szkody wyrządzone w związku z uprawianiem sportu</i> , Warszawa 1972, Wyd. Prawnicze, ss. 236. (rec. Wojciech Siuda)	313
W. W. Fomin, <i>OON i międzynarodowa торговля</i> , Moskwa 1971, Izd. Międzynarodnyje Otnoszenija, ss. 176. (rec. Józef Oleksy)	315
S. G. Spasibienko, <i>Licznost i socializm</i> , Moskwa 1972, Izd. Wysszaja Szkoła, ss. 180. (rec. Andrzej Sylwestrzak)	319
C. A. Colliard, <i>Libertés publiques</i> , IV-ième éd., Paris 1972, Dalloz, ss. XIX+772. (rec. Adam Łopatką)	321
M. Lesage, <i>Les régimes politiques de l'URSS et de l'Europe de l'Est</i> , Paris 1971, Presses Universitaires, ss. 365 (rec. Adam Łopatką)	324
<i>Verwaltungsverfahrensgesetze des Auslandes</i> . Herausgegeben in Verbindung mit F. Becker und K. König von C. H. Ule. Berlin 1967, Duncker u. Humblot (Schriftenreihe der Hochschule Speyer, t. 31), t. I: ss. XIII+555, t. II: ss. 556-1057. (rec. Zbigniew Janowicz)	326
R. S. Summers, <i>More Essays in Legal Philosophy. General Assessments of Legal Philosophies</i> , Oxford 1972, Basil Blackwell, ss. 161 (rec. Jerzy Wróblewski)	330
W. Krencik, <i>Podstawy i kierunki polityki plac w PRL</i> , Warszawa 1972, Instytut Wydawniczy CRZZ, ss. 200 (rec. Jarosław Koczorowski)	334
J. Kordaszewski, <i>Formy plac</i> , Warszawa 1972, KiW, ss. 304 (rec. Jarosław Koczorowski)	336
B. Malisz, J. Żurkowski, <i>Metody analizy progowej</i> , Warszawa 1971, Studia KPZK PAN, t. 34 PWN, ss. 165 (rec. Wanda Gaczek)	338
<i>Relacje cen produktów sprzedawanych i zakupywanych przez ludność chłopską w latach 1965 - 1970</i> , Warszawa 1971, GUS, Studia i prace statystyczne nr 39, ss. 45 (rec. Jerzy Muzalewski)	340
E. F. Żukow, <i>Strachowyye monopolii w ekonomikie SSZA</i> , Moskwa 1971, Izd. Nauka, ss. 184 (rec. Janusz Szpunar)	343
K. Pospizyl, <i>Psychologiczna analiza wadliwych postaw społecznych</i> , Warszawa 1973, PWN, ss. 316 (rec. Jolanta Pieniążek)	345

<i>Où va la civilisation?</i> Lausanne 1972, Ed. de la Baconnière, ss. 397 (Materiały konferencji zorganizowanej w 1971 r. przez Ośrodek Badań Międzynarodowych - RIG - w Genewie) (rec. Maria Roguska)	347
---	-----

III. PRZEGLĄD ORZECZNICTWA

<i>Orzecznictwo Izby Karnej i Izby Wojskowej Sądu Najwyższego</i> (opracował Stefan Kalinowski)	353
<i>Orzecznictwo Głównej Komisji Arbitrażowej</i> (opracował Zenon Klafkowski)	357

IV. SPRAWOZDANIA I INFORMACJE

<i>Leon Babiński — wspomnienie pośmiertne</i> (Witalis Ludwiczak)	365
---	-----

CONTENTS

I. ARTICLES

Dr Zygmunt Ziemiński, Professor at the Adam Mickiewicz University in Poznań, <i>Prognoses Concerning Fundamental Trends of Legal Sciences in the Next Decade.</i>	15
Dr Józef Zajda, Retired Docent at the Poznań School of Economics, <i>Copernican Theory of Money.</i>	40
Dr Wincenty Kawalec, Professor and Minister of Labour, Wages and Social Affairs, <i>The Protection of Motherhood and Family.</i>	55
Dr Stanisław Borowski, Professor at the Poznań School of Economics, <i>The Perspectives of Population Studies in Poland.</i>	69
Dr J. K. Strielkovskij, Professor at the University of Leningrad, <i>Economic Problems of Techno-Scientific Revolution at the Present Stage of Development of the Socialist Economy</i>	84

*

*

*

Dr Zdzisław Kędzia, Senior Assistant at the Institute of Legal Sciences (The Polish Academy of Sciences), <i>Structure of Parliaments in European Socialist Countries</i>	110
Bogdan Trepdński, Magister iur., Senior Assistant at the Adam Mickiewicz University in Poznań, <i>Importance of Essential Terms of Labour Contract for Entering into Working Relation.</i>	126
Dr Andrzej Chobot, Senior Assistant at the Adam Mickiewicz University in Poznań, <i>Legal Character of the Creative Research Work as the Special Kind of Work</i>	150
Dr Marie-Angèle Pérot-Morel, Maître Assistant at the Grenoble University (France), <i>Topical Trends of Patterns and Models Protection in the European Economic Community.</i>	167
Dr Krystyna Cholewicka-Goździk, Head of the Division of Price Research in Warsaw, <i>Premises of Choice of the Economic Objective of Quality Control.</i>	185
Dr Andrzej Komar, Professor at the Adam Mickiewicz University, <i>Finances of Gmina (Community).</i>	197
Leokadia Sowińska, Magister oecon. Senior Assistant at the Adam Mickiewicz University, <i>The Components of Cybernetic System of the National Economy.</i>	212

Dr Józef Kossecki from the Polish Academy of Sciences in Warsaw, <i>The Process of Information Production and its Influence on the Social Activity</i>	231
Dr Seweryn Żurawicki, Professor at the University of Warsaw and Dr Jarosław Semkow from the University of Warsaw, <i>Methodology of Inquiry in the Social Sciences</i>	244
Dr Kazimierz Sokołowski, Retired Professor of the Polish Academy of Sciences, <i>Luxury and Consumptive Attitude</i>	255
Helena Znaniecka-Lopata, Professor at the Loyola University in Chicago (US), <i>Florian Znaniecki: Creative Evolution of the Sociologist</i>	269
Dr Wolfgang Menzel, Professor at the Karl Marx University in Leipzig (GDR), <i>Integrational Tendencies of Imperialism in the Federal Republic of Germany</i>	280
Magdalena Gąbka, Magister iur. Assistant at the Institute of Legal Sciences (the Polish Academy of Sciences) in Poznań and Grażyna Skąpska, Magister iur., Assistant at the Institute of Legal Sciences (the Polish Academy of Sciences) in Kraków, <i>Familiarity, Critique and Attitudes of Workers toward Some Institutinos of Labour Law</i>	299
II. BOOK REVIEWS	301
III. SURVEY OF DECISIONS	353
IV. NOTES AND COMMUNICATIONS	365

СОДЕРЖАНИЕ

I. СТАТЬИ

Проф. Университета им. А. Мицкевича в Познани, д-р Зыгмунт Зембиньски, <i>Прогнозы, касающиеся основных направлений развития юридических наук в ближайшее десятилетие</i>	1
Дочент (пенсионер) Высшей экономической школы в Познани д-р ЁаЫШйаШз Юзеф Зайда, <i>Коперников екая теория денег</i>	17
Министр Труда, платы и бытовых дел. проф. д-р Винценты Кавалец, <i>Охрана материнства и семьи</i>	41
Проф. Высшей экономической школы в Познани, д-р ЁаЫШйаШз Станислав Воровски, <i>Перспективы демографических исследований в Польше</i>	57
Доцент Ленинградского Университета, д-р К. Стрелковский, <i>Экономические проблемы научно-технической революции на современном этапе развития социалистического хозяйства</i>	71

*

*

*

Адъюнкт Института юридических наук ПАН в Познани, д-р Здислав Кендзя, <i>Структура парламентов в европейских социалистических государствах</i>	87
Ст. ассистент Университета им. А. Мицкевича в Познани, мгр Богдан Трепиньски, <i>Значение существенных установлений трудового договора при установлении трудовых отношений</i>	113
Адъюнкт Университета им. А. Мицкевича в Познани, д-р Анджей Хобот, <i>Правовая характеристика творческого исследовательского труда как особого вида труда</i>	129
Адъюнкт Университета в Гренобле (Франция) д-р Мари-Анжель Перо-Морель, <i>Актуальные тенденции системы промышленных образцов и моделей в странах Европейского экономического сообщества</i>	151
Доцент Университета им. А. Мицкевича в Познани д-р Habitatus Анджей Комар, <i>Финансы гмин</i>	187
Заведующий Лабораторией исследования цен в Варшаве, д-р Кристина Холевicka-Гоздзик, <i>Предпосылки выбора экономических целей управления качеством</i>	169
Ст. ассистент Университета им. А. Мицкевича в Познани, мгр Леокадия Со-виньска, <i>Элементы кибернетической системы народного хозяйства</i>	199
Д-р инж. Юзеф Коссецки из Польской Академии Наук в Варшаве, <i>Процесс производства информации и его влияние на общественную активность</i>	215

Проф. Варшавского Университета, д-р Северин Журавицки и адъюнкт Варшавского Университета д-р Ярослав Семков, <i>О методологии исследований в общественных науках</i>	233
Проф. (пенсионер) Варшавского Университета д-р Казимеж Соколовски, <i>Комфорт и потребительский подход</i>	244
Проф. Университета Лойоли в Чикаго (США) д-р Елена Знанецка-Лопата, <i>Флёрнан Знанецки: творческая эволюция социолога</i>	257
Проф. Университета им.К. Маркса в Лейпциге (ГДР) д-р Вольфганг Мендель, <i>Внутриполитические объединительные стремления империализма в ФГР</i>	271
Ассистент Института юридических наук ПАН в Познани мгр Магдалена Гембка и ассистент Института юридических Наук ПАН в Кракове, мгр Гражина Скомпска, <i>Знание, оценка и отношение рабочих и некоторым институтам трудового права</i>	281
II. ОБЗОР ЛИТЕРАТУРЫ	301
III. ОБЗОР СУДЕБНОЙ ПРАКТИКИ	353
IV. ОТЧЕТЫ И СООБЩЕНИЯ	365